

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE

SVETI PETAR I PAVAO

EKUMENSKO GIBANJE CRKVE

Isus Krist utemeljio je svoju Crkvu kao jednu i jedincatu, što smo ranije imali u jednoj od Kateheza o Crkvi. **To jedinstvo u njoj dar je Duha ali i njezin zadatak.** Da bi ga sačuvala mora se trajno otvarati Duhu. Kao što smo u dva prethodna razmišljanja vidjeli to u povijesti nije bio slučaj. Jedinstvo je narušeno ljudskim slabostima, **došlo je do raskola najprije istočnog, pa onda, više od 400 godina kasnije i zapadnog.** Trajna sablazan svijetu kojemu treba svjedočiti. A Isus je tako molio za jedinstvo. To je bila jedna od posljednjih njegovih molitava Ocu, njegova oporučna želja:

Isus moli za jedinstvo

„Ne molim samo za ove, nego i za one koji će na njihovu riječ vjerovati u mene: **da svi budu jedno**. Kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu, te svijet uzvjeruje da si me ti poslao. Slavu koju si ti dao meni, ja dadoh njima: da budu jedno kao što smo mi jedno – ja u njima i ti u meni, da tako budu savršeno jedno, te svijet upozna da si me ti poslao i ljubio njih kao što si mene ljubio.“ (Iv 17, 20-23).

Što je ekumenski pokret?

Crkva Isusova treba svjedočiti jedinstvo Oca i Sina. Kako to može kad se svijetu pokazuje tako razjedinjena. Njezino jedinstvo treba svijetu svjedočiti da je Isusova poslanje doista Božje poslanje. Kako to može svjedočiti ovako rastrgana? Iz ove svijesti kao i po snažnim poticajima Duha nastaje u pojedinim Crkvama **pokret za ponovno uspostavljanje jedinstva Isusove Crkve - ekumenski pokret.** Izraz je grčkog porijekla i označava cjelokupno nastanjenu zemlju. Ekumenski pokret je pokret za jedinstvom svih kršćana ove naše planete Zemlje u jednoj Isusovoj Crkvi, koja je kako smo vidjeli **jedna, sveta, katolička i apostolska.**

Temeljna je misao svakako da se sve Crkve trebaju dati zahvatiti ovim gibanjem Duha ekumenskog pokreta. **I nitko ne može ostati stajati na mjestu kao samodostatan.**

Dva su velika razloga za to: Isusova oporučna želja i molitva za jedinstvo njegovih učenika.

Tkogod Isusa ljubi i želi živjeti Evanđelje treba se odazvati ovoj njegovoj želji i boriti se za ponovno uspostavljanje jedinstva. Ne može biti pravi Isusov učenik (a ni Crkva Isusova) ako u ovoj Isusovoj želji i molitvi ne vidi i svoj zadatak.

Drugi je razlog u tome što za grijeh raskola odgovornost snose svi koji su u njemu sudjelovali, ili kako formulira dokument o ekumenizmu „ponekad ne bez krivnje na objema stranama“ (UR 3- Unitatis redintegratio).

Stoga se sve Crkve moraju uputiti na putove jedinstva. Tu misao želi istaknuti i sam naslov dokumenta o ekumenizmu gdje se ne govori o „sedinjenju“, već o „ponovno uspostavljanju jedinstva“.

Zadatak Crkve

Ekumenizam će tako dugo biti zadatak svake Crkve, dok se ponovno ne uspostavi jedinstvo Kristove Crkve. **Evo i poticaja II Vat. sabora:** „Budući da se danas, pod milosnim dahom Duha Svetoga, u mnogim stranama svijeta poduzimaju brojni pokušaji molitvom, riječju i djelima da se postigne ona punina jedinstva koju Isus Krist hoće, stoga ovaj Sveti Sabor potiče sve katoličke vjernika da se spoznavši znakove vremena, radišno uključe u djelo ekumenizma“ (UR 4). Kako se uključiti u ekumenski pokret, kako biti vjeran ovoj Isusovoj želji i molitvi za jedinstvo Crkve.?

Najpotrebnija je ljubav

Tamo gdje nema ljubavi nema ni Crkve, jer nema ni Duha Svetoga, koji je Duh ljubavi.

Povijest nam svjedoči žalosno stanje u međusobnim odnosima rastavljenih Crkvi, o mržnji, netrpeljivosti, progonima, ratovima. Na taj se način ne može posvjedočiti Isusova Crkva.

Samo koliko se među sobom budemo prepoznavali kao braća, samo koliko budemo jedni kod drugih vidjeli ono što nam je zajednička baština, elemente prave Isusove Crkve, **samo tako uspostavljat će se mostovi prema jedinstvu.**

Govoreći o Crkvi kao stvorenju Duha istakli smo da je djelovanje Duha šire od Crkve, da ono obuhvaća čitav svijet. Trebamo prepoznati i „sve što milost Duha Svetoga izvodi u našoj rastavljenoj braći“ jer „to može biti i na našu izgradnju“ (UR 4). Otajstvo spasenja ostvareno u Isusu Kristu djeluje po Duhu i u drugim kršćanskim zajednicama koje ne žive punu crkvenost Isusove Crkve. Jer, „**koji se sada u takvim zajednicama rađaju i vjeru u Krista upijaju, ne mogu se okriviti za grijehе rastavljenosti, i Katolička ih Crkva grli i s bratskim poštovanjem i ljubavlju.**“ Vjera u Isusa Krista, krštenje i Božja riječ već predstavljaju zajedništvo iako ne savršeno.

Ekumenizam poziva svaku Crkvu na obnovu (UR 6). Svaka se Crkva mora trajno u svjetlu apostolske predaje ispitivati **koliko u njoj živi biće Isusove Crkve i koliko mu je vjerna.** Tu misao naglasio je i koncilski papa Pavao VI u svojoj enciklici o Crkvi „**Crkvu svoju**” („**Ecclesiam suam**”), gdje govori o **dvije slike Crkve. Jedna je ona** njezinog utemeljitelja Isusa Krista, a **druga je ona** koju sadašnja Crkva živi u svojoj konkretnosti. Stoga je Crkva pred trajnom zadaćom da se neprestano suobličuje onoj slici kakvu je imao njezin Utemeljitelj.

Obraćenje srca

Ako je razbijanje jedinstva grijeh protiv crkvenosti, tada je jedan od bitnih zahtjeva prvoga ekumenizma obraćenje srca. Iako nam povijest svjedoči o brojnim teološkim razmimoilaženjima s pojedinim ljudima ili crkvenim zajednicama koje su prouzročile neslaganje i raskol, ipak je u dnu svakog raspada jedinstva i ljudski grijeh neljubavi, oholosti vlastite smodostatnosti. Obraćenje srca, poniznost, blagost, međusobna ljubav, velika milost Duha Svetoga – to je tlo na kojemu može rasti i ploditi ekumenizam. U tom smislu i Pavao iz rimskog zatvora zaklinje svoje Efežane:

„Zaklinjem vas, dakle, ja. Sužanj u Gospodinu: sa svom poniznošću i blagošću, sa strpljivošću živite dostojno poziva kojim ste pozvani. Podnosite jedni druge u ljubavi; trudite se sačuvati jedinstvo Duha svezom mira.“ (Ef 4,1-3).

U to obraćenje duha i srca spada i opraštanje. **„Stoga poniznom molitvom zatražimo oprostjenje od Boga i od rastavljene braće, kao što i mi otpuštamo našim dužnicima.“** (UR 7).

Na to potiče i Isus, da ne bismo nosili svoj dar na žrtvenik, a da se nismo pomirili sa svojim bratom, potražili ga, a tek onda došli i prinijeli dar (usp. Mt 5,23-24).

Zajednička molitva

Ekumenizma nema i bez zajedničke molitve. Sabor je naziva „dušom“ ekumenskog gibanja i „duhovnim ekumenizmom“. Moliti treba i privatno i javno, a potrebno je uključiti se u molitve koje se na poseban način upriličuju za jedinstvo kršćana (Molitvena osmina), sudjelovati na ekumenskim molitvenim skupovima a „slobodno je, pače poželjno, da se katolici združuju u molitvi s rastavljenom braćom. Takve zajedničke prošnje doista su jako i djelotvorno sredstvo da se izmoli milost jedinstva i prirodno označuju one veze koje još povezuju katolike s rastavljenom braćom: Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana radi mene, tu sam i ja s njima (Mt 18,20.) (UR 8).

Uzajamno upoznavanje među braćom daljnji je zahtjev uključivanje i sudjelovanje u ekumenskom gibanju Crkve. Često smo skloni naprosto etiketirati, odbacivati križati a da ustvari ili ljude uopće dobro ne poznajemo. Najprije je potrebno dobro poznavati stvari i ljude. To se treba dogoditi „**po istini i s dobrohotnošću**“, a ne iskrivljeno i s predrasudama. To se upoznavanje treba dogoditi na svim razinama: teološkoj, povijesnoj, duhovnoj bogoštovnoj, kulturnoj. Često se odbacujemo jer se ne poznajemo, jer jedni k drugima prilazimo s predrasudama i isključivo.

Ekumenski odgoj

Iz svega što smo dosada rekli vidi se da čovjek za ekumenizam mora biti odgojen. Ekumenski odgoj koji se također treba događati na svim razinama i koji bi nam pomogao da se oslobodimo svoji isključivosti, baštinjene netrpeljivosti, ukrućenih kategorija. On bi nam pomogao da uočavamo djelovanje Duha i događanje otajstva spasenja svuda gdje Duh djeluje.

Krivi ekumenizam

Želimo na kraju reći nešto i o krivom ekumenizmu. To bi bio onaj koji bi išao za nekim površnim jedinstvom koje se ne bi temeljilo na poštivanju istine, ali koje bi okrnjilo sadržaj **apostolske predaje**. Ono što se ni u kojem slučaju ne smije okrnjiti, **to je cjelovitost bića Crkve i baštine koju su nam apostoli ostavili**. Upravo obratno: jedinstvo se mora dogoditi baš po tome što će sve Crkve zaživjeti cjelovito biće Crkve Isusove i ponovno prepoznati cjelovitu apostolsku predaju. Stoga bi bilo krivo kad se ne bi računalo na konkretnu situaciju koju pojedine Crkve danas žive, kad bi se prelazilo preko činjenice da sve Crkve ne žive cjelovito sadržaj vjere koju su nam apostoli ostavili.

Svi postkoncilski pape radili su na inkorporaciji koncilskog dokumenta o ekumenizmu (UR), ali ono što radi sadašnji Papa Franjo, i kao što može svatko od nas na svakodnevnoj razini, jest ulaziti u dijalog temeljen na uzajamnom poštovanju, prijateljstvu i osobnim susretima. Oni kojima je mijenjati se, prvo smo mi sami. A to je teže nego mijenjati svijet.

